

Tilladelse til renovering af søkant i Sankt Jørgens Sø Nord langs Kampmannsgade

Københavns Kommune, Vand & Natur har den 27. marts 2024 modtaget "Ansøgning om renovering af søkanter i De Indre Søer" (Artelia, 26. marts 2024). Ansøgningen er fremsendt af Artelia på vegne af Københavns Kommune Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold.

Med ansøgningen søges om tilladelse til renovering af søkant i den sydlige ende af Sankt Jørgens Sø Nord langs Kampmannsgade.

Den eksisterende søkant ved Kampmannsgade er opbygget i beton. Tykkelsen af betonmuren er 60-65 cm i toppen, og har en skrånende front mod bunden og ud mod søen. Oven på betonvæggen ligger to rækker granitsten ved siden af hinanden. Bag søkanten er der en skråning mod søkanten med stenglacis, som har en hældning på ca. 1:3. Sten-glaciset er overgroet med græs og mindre selvsåede buske.

Undersøgelse af betonvæggen har vist, at forsiden af betonvæggen på den øverste del er meget porøs og dårlig. En del af betonen i dette område er nedbrudt og har løsnet sig. Prøvegravning bag søkanten har vist, at betonen på bagsiden er sammenhængende og intakt. Der ses dog tegn på revnedannelse lokalt i den øverste del af væggen. Efter udtagning af betonkerner fra bagsiden af søkanten er det vurderet, at betonen er af god kvalitet og i god tilstand uden behov for større renoveringstiltag. Den nuværende betonmurs restlevetid er vurderet til mindst 30 år.

Betonmuren i den nuværende søkant bevares, men de øverste 20 cm skæres af og fjernes. Oven på betonmuren placeres L-formede betonelementer ved siden af hinanden, så den nederste del af L'et vender ud mod søen og nedad. Elementerne har en højde oven på muren på 20 cm. Oven på betonelementerne placeres de nuværende granitsten, så yderkanten af granitstenene flugter med yderkanten af de nye betonelementer.

8. januar 2025

Sagsnr.
2024-0442433

Dokumentnr.
2024-0442433-1

Sagsbehandler
Kenn Knudsen

Bygge-, Parkerings- og Miljø-
myndighed
Vand og Natur

Njalsgade 13
2300 København S

EAN nummer
5798009809452

Ansøgningens projektbeskrivelse tager udgangspunkt i dokumentet "Genopretning af søkanter. Myndighedsprojekt" (Artelia, 26. marts 2024), som er fremsendt sammen med ansøgningen.

Afgørelse

Københavns Kommune, Vand & Natur meddeler hermed tilladelse til renovering af hele søkanten i den sydlige ende af den nordlige Sankt Jørgens Sø (ca. 180 m) langs med Kampmannsgade. Arbejdsmetode samt vilkår for udførelse af arbejdet fremgår herunder.

Selve søen og søkanterne er umatrikuleret areal. Arbejdsområdet bliver placeret på vejmatrikel 7000r Vestervold Kvarter, København. Matriklen ejes af Københavns Kommune. Matriklen omfatter hele af Vester Søgade samt en del af vejene Gammel kongevej, Kampmannsgade og Gyldenløvesgade.

Tilladelsen meddeles i henhold til §§ 16, 17 og 18 i vandløbsloven samt §§ 1, 3 og 4 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og restaurering.

Tilladelsen er gældende i 3 år fra udløb af klagefristen. Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. En eventuel klage har opsættende virkning med mindre, Miljø- og Fødevarerklagenævnet beslutter noget andet.

Vilkår for tilladelsen

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår.

01 Forud for udnyttelse af tilladelsen fremsendes beredskabsplan i relation til tilladelsen jf. vilkår 18. Beredskabsplanen sendes til vandløbsmyndigheden. Vandløbsmyndighedens kontaktoplysninger ses under *Kontakt til vandløbsmyndigheden*.

Tekniske forhold

Siltgardin

02 Siltgardinet skal spænde over hele søens tværsnit og dække hele vandsøjlen (fra søens bund til søens overflade). Siltgardinet skal være helt tæt i forhold til søens bund og kanter. Siltgardinet skal være impermeabelt for ophvirvlet sediment i vandet.

Løbende tørholdelse af arbejdsområdet

03 Oppumpet vand fra den løbende tørholdelse af arbejdsområdet (indsivet vand og nedbør) skal ledes til kloak. Der skal løbende rapporteres om oppumpet mængde til vandløbsmyndigheden.

04 Det oppumpede vand skal ledes gennem et sedimentationsanlæg, inden det ledes kloak. Sedimentationsanlægget skal have en størrelse, der sikrer, at sediment i vandet bundfældes inden vandet ledes til kloak.

Arbejdet med søkanten

05 Materialer fra udgravning bag søkanten, bortskæring af den øverste del af muren og montering af de nye betonelementer (støv fra skæring, slibning og boring i beton- og granit-elementer, anvendt væske ved arbejdsprocesserne, jord og grus fra udgravning bag søkanten, mv.) må ikke tilføres søen, men skal opsamles og bortskaffes.

06 Forurenet jord skal bortskaffes til godkendt modtager.

07 Erstatningsjord, der udlægges som compensation for fjernet forurenet jord, skal være uden forurenende stoffer, og have samme sammensætning som den nuværende jord. I forbindelse med udlægning af erstatningsjord skal parkforvalteren inddrages (Peter Nordskov, Parkforvalter, *Parker, Kirkegårde og Renhold*).

Øvrige tekniske forhold

08 Der skal anvendes biologisk nedbrydelige olier i maskiner som anvendes til anlægsarbejdet med henblik på at reducere risiko for forurening i forbindelse med spild og/eller uheld.

09 Efter afslutning af renoveringsarbejdet skal hele arbejdsområdet såvel i søen (på og i vandet) samt på land etableres i den oprindelige tilstand. Der må ikke efterlades sand, grus, byggematerialer, værktøj eller lignende i søen eller på land. Nedtagning af siltgardin foretages som det sidste, når eventuelt suspenderet sediment er bundfældet.

Tilsyn og ansvar

Siltgardin

10 Ansøger skal dagligt kontrollere at siltgardinet slutter tæt til bund og sider samt at overkanten af gardinet befinder sig i overfladen.

11 Hvis der konstateres brud eller utætheder i siltgardinerne og udsivning af sediment fra manøvrearealet, skal ansøger straks sikre, at siltgardinet igen gøres tæt og kontakte vandløbsmyndigheden.

12 Ansøger skal løbende sørge for at siltgardinerne renses.

Sedimentationsanlæg

13 Sedimentationsanlægget skal tilses dagligt og tømmes løbende således, at anlægget til ethvert tidspunkt er fuldt fungerende. Det opsamlede sediment bortskaffes til godkendt modtager. Se endvidere vilkår 22.

Øvrige forhold

14 Ved akutte miljøuheld skal beredskabet kontaktes på telefon 112. Herefter kontaktes vandløbsmyndigheden. Vandløbsmyndighedens kontaktoplysninger ses under *Kontakt til vandløbsmyndigheden*.

15 Ansøger skal dagligt kontrollere projektområdet. Ved konstatering af opståede forandringer i søbund eller søbrinker skal de nødvendige beredskabsmæssige handlinger straks foretages og vandløbsmyndigheden kontaktes. Det samme gælder ved øvrige uforudsete hændelser som fx spild af olie og benzin, mv.

16 Ved akutte opståede forandringer i søbund eller søbrinker skal de nødvendige beredskabsmæssige handlinger straks foretages og vandløbsmyndigheden kontaktes. Det samme gælder ved øvrige uforudsete hændelser som fx spild af olie og benzin, mv.

17 Det påhviler ansøger at reagere på eget initiativ på egne observationer samt på henvendelser fra parkforvaltere eller 3. part (herunder lokale borgere).

Rapportering til vandløbsmyndigheden

18 Ansøger skal udarbejde en beredskabsplan, der beskriver tiltag ved uforudsete, uacceptable forhold i forbindelse med projektets gennemførelse. Beredskabsplanen fremsendes til vandløbsmyndighedens godkendelse inden ibrugtagning af tilladelsen. Vandløbsmyndighedens kontaktoplysninger ses under *Kontakt til vandløbsmyndigheden*.

19 Vandløbsmyndigheden orienteres senest 1 uge før opstart af projektet om projektets start, og vandløbsmyndigheden orienteres løbende om projektets fremdrift.

20 Vandløbsmyndigheden skal inden igangsættelse af anlægsarbejdet godkende metode til afskærmning og opsamling af materialer fra bortskæring af den øverste del af muren og montering af de nye betonelementer (støv fra skæring, slibning og boring i beton- og granit-elementer, anvendt væske ved arbejdsprocesserne, jord og grus fra udgravning bag søkanten, mv.), når metoden er afklaret.

21 Den oppumpede vandmængde fra den løbende tørholdelse af arbejdsområdet (indsivet vand og nedbør) måles af ansøger hvert døgn (l pr. sekund eller m³ pr. time). Målingerne fremsendes ugentligt til vandløbsmyndigheden. Rapportering foretages i form af et regneark eller lignende med fortløbende indtastninger (dato og vandmængde).

22 Tidspunkter for tømning af sedimentations anlæg indberettes løbende til vandløbsmyndigheden efter tømningen.

Kontakt til vandløbsmyndigheden

Kenn Knudsen, email: DN9N@kk.dk telefon: 24 26 60 38
Jesper Svaerdrup Kirkegaard, JA3J@kk.dk, telefon: 23 46 25 94

Vandløbsmyndigheden kan kontaktes på hverdage i tidsrummet 8.00 – 16.00.

Offentlig høring

Projektet (*Ansøgning om reovering af søkanter i De Indre Søer* (Artelia, 26. marts 2024) og *Genopretning af søkanter. Myndighedsprojekt* (Artelia, 26. marts 2024)) har været fremlagt i offentlig høring i perioden fra 11. juli 2024 til 8. august 2024. Der er ikke indkommet nogle høringssvar.

Grundlag for afgørelsen

- "Ansøgning om renovering af søkanter i De Indre Søer", Artelia, 26. marts 2024
- "Genopretning af søkanter. Mydighedsprojekt", Artelia, 26. marts 2024
- Vandløbsloven, "Lovbekendtgørelse 2019-11-25 nr. 1217 om vandløb"
- "Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.", BEK nr. 834 af 27/06/2016
- "Bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster", BEK nr 819 af 15/06/2023
- Indsatsbekendtgørelsen, "Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter", BEK nr. 797 af 13/06/2023
- Habitatbekendtgørelsen, "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter", BEK nr 1098 af 21/08/2023
- "De Indre Søer. Vandløbsregulativ for Kommunevandløb 3" (1996)
- Tillægsregulativ: styrestrategi for Københavns søer og vandløb (2014)
- Fredning, "Deklaration vedrørende søerne af 3. marts 1966"

Forud for denne tilladelse efter vandløbsloven er i forhold til projektet truffet afgørelse efter miljøvurderingsloven, dispensation fra fredningen, dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3 og dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 16 (se bilag D).

Klagevejledning

Ansøger og enhver der må antages at have en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald samt klageberettigede organisationer, kan klage over Københavns Kommunes afgørelse. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt eller offentliggjort. En klage skal dermed senest være indgivet den 5. februar 2025.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af "<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>".

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster et gebyr at klage i Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Information om klagegebyret og anvendelsen af Klageportalen finder du på hjemmesiden under "Vejledninger".

Sagen kan indbringes for domstolene. Økonomiske spørgsmål skal indbringes for Taksationskommissionen.

Venlig hilsen
Kenn Knudsen
Projektleder

Redegørelse

Vandområde og regulativ

Sankt Jørgens Sø Nord er en del af Københavns Indre Søer. Søen har en bredde på ca. 180 m og en gennemsnitslængde på ca. 350 m. Søens overfladeareal er på ca. 6,2 ha. De helt brednære områder har en dybde på mellem 1,5 og 3,0 m. Dybden stiger meget hurtigt med stigende afstand fra bredderne, og størstedelen af det åbne søområde har en dybde på mellem 4,0 og 4,5 m.

Sankt Jørgens Sø Nord er forbundet med Sankt Jørgens Sø Syd via en åben rørforbindelse under Kampmannsgade. De to Sankt Jørgens søer er isolerede fra de øvrige søer. Sankt Jørgens søerne kan tilledes vand fra Peblinge Sø ved pumpning.

Sankt Jørgens Sø Syd har en bredde på ca. 175 m og en længde midt i søen på ca. 390 m. Søens overfladeareal er på ca. 6,6 ha. De brednære områder har en dybde på op til 3,5 m. Dybden stiger meget hurtigt med stigende afstand fra bredderne, og størstedelen af det åbne søområde har en dybde på mellem 4,5 og 5,0 m.

De Indre Søer består endvidere af Peblinge Sø, Sortedams Sø Syd og Sortedams Sø Nord. Peblinge Sø og Sortedams Sø Syd er indbyrdes forbundne under Dronning Louises Bro, mens de to Sortedams søer er forbundne via en rørføring under Fredens Bro. Peblinge Sø og de to Sortedams Søer kan således betragtes som ét sammenhængende vandsystem.

De Indre Søer indgår i Københavns ferskvandssystem. Søerne modtager vand fra Harrestrup Å, der pumpes op i Fæstningskanalen og ledes videre gennem Utterslev Mose, Søborghusrende, Emdrup Sø, Lygte Å, Ladegårds Å til De Indre Søer. Inden vandet ledes fra Emdrup Sø og via de to rørlagte vandløb til Peblinge Sø, renses det for fosfor på Actiflo Renseanlægget ved Emdrup Sø. Vandet fra Ladegårdsåen ledes til Peblinge Sø i søens syd-vestlige hjørne nær Søpavillionen.

Figur 1. Københavns Kommunes ferskvandssystem

De Indre søer får primært vand fra Ladegårds Å samt fra nedbør, der falder på overfladen af søerne.

I den sydlige ende af Sortedams Sø Nord (ved den østlige bred) er et afløb, hvorfra vandet via et rørlagt vandløb løber til søen i Østre Anlæg og videre derfra via endnu et rørlagt vandløb til Kastelsgraven. Kastelsgraven har et udløb i Øresund (Københavns Havn) ved Langelinje.

De Indre Søer er offentlige søer efter vandløbsloven, og er omfattet af vandløbsregulativ "De Indre Søer. Vandløbsregulativ for Kommunevandløb 3" (1996).

Ifølge regulativet skal vandstanden i De Indre Søer herunder Sankt Jørgens Sø Nord og Syd til enhver tid søges opretholdt til kote + 5.80 KNN svarende til kote ca. + 5,84 DVR90.

En beskrivelse af det samlede vandsystem samt styringen af dette ses i "Tillægsregulativ: styrestrategi for Københavns søer og vandløb" (2014).

De eksisterende forhold

Den eksisterende søkant ved Kampmannsgade er opbygget i beton. Tykkelsen af betonmuren er 60-65 cm i toppen, og har en skrånede front ud mod søen og mod bunden. Oven på betonvæggen ligger to rækker granitsten ved siden af hinanden med en højde på 23 cm og en bredde på ca. 30 cm per sten.

Bag søkanten er der en skråning mod søkanten med stenglacis, som har en hældning på ca. 1:3. Sten-glaciset er overgroet med græs og mindre selvsåede buske. Længst mod vest er der nogle få selvsåede piletræer lige bag søkanten i skråningen. Disse træer bidrager til fortsat beskædigelse af søkanten og fjernes i forbindelse med genopretning af søkant og glacis.

En del af granitstenene på toppen af betonmuren har pga. betonens nedbrydning og kraftig rodvækst fra beplantningen på skråningen løsnet sig og er faldet ud i søen.

Undersøgelse af selve betonvæggen har vist, at forsiden af betonvæggen på den øverste del er meget porøs og dårlig. En del af betonen i dette område er nedbrudt og har løsnet sig. Dette vurderes, at skyldes frostsprængninger igennem mange år. Prøvegravning bag søkanten har vist, at betonen på bagsiden virker sammenhængende og intakt. Der ses dog tegn på revnedannelse lokalt i den øverste del af væggen, hvilket også blev konkluderet ved prøvegravningen.

Efter undersøgelse af udtagne betonkerner fra bagsiden af søkanten er det vurderet, at betonen er af god kvalitet og i god tilstand uden behov for større renoveringstiltag.

Forberedelse til arbejdet med søkanten

Arbejdsområde på land

I forbindelse med renoveringen vil der blive etableret et arbejdsområde på land. Arbejdsområdet vil omfatte oplægsplads for materialer, skur og mandskabsvogne. Arbejdsområdet placeres i et område på Kampmannsgade, hvor fortovet er 5,60 meter bredt. Arealet afspærres med let afspærring som fx rød/hvide plasthegn. Bredden af det afspærrede areal er 4,10 meter og de resterende 1,50 meter friholdes til fortov. Arbejdsområdets placering er valgt for at minimere påvirkningen af området så meget som muligt særligt med hensyn til trafik fra både fodgængere, cyklister og køretøjer. Arbejdsområdet ses på bilag B.

Langs søkanten er der en ca. 6 meter bred asfaltbelagt sti, som anvendes til kørsel under anlægsarbejdet samt til opbevaring af mindre materialer. Stien afspærres i sin helhed for offentlig færdsel. På stien reserveres 1 meter til gangvej (gående arbejdsstrafik) i arbejdsområdet.

Betonelementer og øvrige materialer transporteres til arbejdsområdet med lastbil med hejs. Materialerne løftes fra Kampmannsgade til stiforbindelse langs søkanten og derfra videre til endelig placering.

Sænkning af vandstand

Ansøger har anmodet vandløbsmyndigheden om en sænkning af vandstanden i de to Sankt Jørgens Søer til kote 5,60 DVR90 forud for påbegyndelse af anlægsarbejdet for at kunne arbejde tørt, dvs. over vandoverfladen. Vandløbsmyndigheden har godkendt dette og vil forud for påbegyndelse af anlægsarbejdet sænke vandstanden til kote 5,52 DVR90 via naturlig fordampning og eventuelt bortpumpning af vand fra de to søer. Den ekstra buffer på 8 cm i forhold til den ønskede kote 5,60 DVR90 vil reducere betydningen af bølgeskulp og skabe kapacitet i de to søer til eventuelle kraftige regnhændelser uden at arbejdet efterfølgende må standses. Vurdering af sænkningen af vandstanden i forhold til søernes hydraulik og natur ses under afsnittet "Vurdering".

Opsætning af siltgardin

Få meter fra søkanten og parallelt med kanten udlægges et siltgardin i søens fulde bredde og hele vandsøjlen. Siltgardinet holdes på plads i vandsøjlen med en ankerkæde i bunden og med en lang luftpude i toppen af gardinet. Siltgardinet udgøres af et impermeabelt materiale, der sikrer, at intet sediment kan passere.

Lokal afskærmning

Inden påbegyndelse af arbejdet med udgravning bag søkanten, bortskæring af den øverste del af muren og montering af de nye betonelementer skal der etableres afskærmnings- og opsamlingsfaciteter ved søkanten, således at jord og grus, støv fra skæring, slibning og boring i beton- og granit-elementer, anvendte væsker ved arbejdsprocesserne, mv. ikke tilføres søen men opsamles og bortskaffes.

Selve arbejdet med søkanten

Opbygningen af den nye søkant ses på figuren i Bilag A. I den nye søkant er de øverste 20 cm i den nuværende betonmur fjernet. I stedet for den fjernede beton er i hele søkantens længde anbragt L-formede betonelementer ved siden af hinanden, så den nederste del af L'et vender ud mod søen og nedad. Højden af betonmuren er således den samme som tidligere, men de nye betonelementer vil stikke ca. 20 cm ud i søen fra toppen af de nye betonelementer og ca. 60 cm ned. Granitstenene ligger ovenpå på de nye beton-elementer, så yderkanten flugter med yderkanten af de nye betonelementer dvs. 20 cm længere ude i søen. Udseendet af søkanten er uændret ved normal vandstand, men ved lav vandstand vil forskellen mellem de nye beton-elementer og den oprindelige betonmur kunne ses.

Renovering af søkanten i Sankt Jørgens Sø Nord ved Kampmannsgade udføres fra landsiden.

Ved opbygning af den nye søkant fjernes først de to rækker af granitsten oven på betonmuren. Granitstenene har en højde på ca. 23 cm og bredde på ca. 30 cm. Granitstene opbevares i depot nær arbejdsområdet, da de skal lægges tilbage på søkanten

Herefter tages stenglaciset op og deponeres i arbejdsområdet.

Når stenglaciset er fjernet graves der ud i skråningen bag søkanten under det fremtidige niveau for overkant af betonmuren, så de øverste 20 cm af muren kan fjernes fra landsiden. Det forventes, at der samlet set vil blive afgravet ca. 260 m² jord af skråningen bag søkanten.

Under udgravningen holdes tørt bag ved betonmuren ved bortpumpning af indsivende vand. Det vurderes, at der vil være behov for at bortpumpe ca. 30 m² pr. døgn med et flow på op til 2 l/s. Med en anlægsperiode på ca. 6 måneder vil det føre til en samlet afledning på i alt ca. 5.460 m² vand.

Det bortpumpede vand ledes gennem et sedimentationsanlæg og derefter til kloak.

Herefter bortskæres de øverste ca. 20 cm af toppen af den eksisterende betonmur svarende til tykkelsen af de præfabrikerede, L-formede betonelementer. Der reguleres med stabilgrus i udgravningen bag muren, så overkant af den nedskårne betonmur og stabilgruset er i samme niveau.

På betonmuren anbringes og fastgøres så de L-formede betonelementer i hele søkantens længde som beskrevet ovenfor.

Oven på de nye betonelementer genmonteres granitstenene, så yderkanten flugter med yderkanten af de nye betonelementer (20 cm længere ude i søen).

Afslutningsvist reableres jordskråningen med jord og stenglacis bag den genoprettede sø-kant. Stenglacis reableres med samme hældning og græsbeklædning som det eksisterende glacis, men fremrykkes ligesom fronten af søkanten ca. 20 cm. Herved forbliver foden af glaciset ved bagkanten af granit-topstenene, og søkanten vil visuelt fremstå som i dag.

Med henblik på at genskabe det nuværende visuelle udtryk af skråningen bag søkanten, udlægges der muld på stenglaciset, og der sås græs med en frøblanding som specificeret af kommunens parkforvalter. Afslutningsvist tromles overfladen, og skråningen vil, når græsset er udvokset, fremstå med samme udtryk som i dag.

Stier og skråningsanlæg, der belastes af arbejdsstrafik eller på anden måde udsættes for belastninger eller afdækning i anlægsperioden, reableres i forbindelse med arbejdets afslutning til samme stand som de har i dag.

I selve søen lægges op til søkanten en mindre flåde ud ved udførsel af manuelt arbejde tæt på søkanten som værn og redningsmulighed.

Når renoveringsarbejdet er afsluttet, føres hele området som er påvirket af renoveringen, tilbage til oprindelig stand. Alle materialer, som har været brugt i anlægsfasen, fjernes fra både sø- og landområdet. Nedtagning af siltgardin foretages som det sidste, når eventuelt suspenderet materiale er bundfældet.

Anlægsarbejdet forventes af vare ca. 24 uger.

Vurdering

Hydraulik og afstrømning

Sankt Jørgens Sø Nord er forbundet med Sankt Jørgens Sø Syd via en åben rørforbindelse under Kampmannsgade. Vandstanden i de to søer vil derfor udlignes, så koten for begge vandoverflader stort set vil være den samme. De to Sankt Jørgens søer er isolerede fra de øvrige søer, men kan tilledes vand fra Peblinge Sø ved pumpning. Ved særligt høje vandstande i Sankt Jørgens søerne kan der pumpes vand fra søerne til Peblinge Sø.

Som tidligere nævnt har Sankt Jørgens Sø Nord en dybde i de helt brednære områder på mellem 1,5 og 3 m, mens dybden hurtigt stiger til mellem 4,0 og 4,5 m for størstedelen af det åbne søområde.

Det samme mønster ses i Sankt Jørgens Sø Syd, hvor de brednære områder har en dybde på op til 3,5 m, mens størstedelen af det åbne søområde har en dybde på mellem 4,5 og 5,0 m.

Ifølge regulativet skal vandstanden i De Indre Søer herunder Sankt Jørgens Sø Nord og Syd til enhver tid søges opretholdt til kote + 5.80 KNN svarende til kote ca. + 5,84 DVR90.

Som tidligere nævnt vil vandstanden af vandløbsmyndigheden forud for gennemførelse af projektet blive sænket til kote 5,52 DVR90 for at kunne udføre arbejdet efter beskrivelsen i afgørelsen.

Betydningen af vandstandssænkningen vil være størst i de helt brednære områder af Sankt Jørgens Sø Nord, hvor dybden ligger på mellem 1 og 2 m. I de få laveste områder på ca. 1 m dybde, vil dybden således reduceres med ca. 1/3 under gennemførelse af projektet. Denne sænkning vil ikke have nogen betydning for søens hydraulik, og et fald i vandstand af tilsvarende omfang vil også kunne forekomme naturligt i særligt varme og tørre perioder.

I Sankt Jørgens Sø Syd, hvor selv de brednære områder er dybere end i Sankt Jørgens Sø Nord, vil vandstandssænkningen således heller ikke have væsentlig hydraulisk betydning.

Miljø og De statslige vandområdeplaner

De Indre Søer er i de statslige vandområdeplaner 2021-2027 målsat med miljømålet "God økologisk tilstand" og "God kemisk tilstand".

Begge Sankt Jørgens søerne er udpeget som naturlige søer af typen "Kalkrig, ikke brunvandet, fersk, dyb".

Den samlede økologiske tilstand for Sankt Jørgens Sø Nord er "Ringe". Tilstanden for de enkelte økologiske parametre er følgende:

Økologisk element	Aktuel tilstand
Planteplankton (fytoplankton)	Ringe
Anden akvatisk flora (planter og fytobenthos)	Ukendt
Planter	God
Fisk	Ukendt
Bunddyr	Ukendt

Den samlede økologiske tilstand for Sankt Jørgens Sø Syd er "Dårlig". Tilstanden for de enkelte økologiske parametre er følgende:

Økologisk element	Aktuel tilstand
Planteplankton (fytoplankton)	Moderat
Anden akvatisk flora (planter og fytobenthos)	God
Planter	Ukendt
Fisk	Dårlig
Bunddyr	Ukendt

Den aktuelle kemiske tilstand for Sankt Jørgens Sø Nord er "Ukendt", mens den kemiske tilstand for Sankt Jørgens Sø Syd er "Ikke god".

Som tidligere nævnt kan der pumpes vand til og fra Sankt Jørgens søerne fra og til Peblinge Sø. Peblinge Sø og Sortedams Sø Syd er indbyrdes forbundne under Dronning Louises Bro, mens de to Sortedams søer er forbundne via en rørføring under Fredens Bro. Peblinge Sø og de to Sortedams Søer kan således betragtes som ét sammenhængende vandsystem.

Det rørlagte vandløb, der leder vand fra den nordlige Sortedams Sø og til Østre Anlæg, er sammen med Østre Anlæg og det rørlagte vandløb, der leder vand fra Østre Anlæg til Kastelsgraven, udpeget i kategorien "vandløb" i de statslige vandområdeplaner. Vandløbet har ikke noget navn. For den samlede økologiske tilstand har vandløbet miljømålet "godt økologisk potentiale". For den kemiske tilstand har vandløbet miljømålet "god kemisk tilstand". Den samlede økologiske tilstand for vandløbet er "ukendt". Den kemiske tilstand er ligeledes "ukendt".

Den indre kastelsgrav er i de statslige vandområdeplaner udpeget i kategorien "sø". Søen har miljømålet "god økologisk tilstand". For den kemiske tilstand har søen miljømålet "god kemisk tilstand". Den samlede økologiske tilstand for søen er "god økologisk tilstand". Den kemiske tilstand for søen er "ukendt".

I Skt. Jørgens Sø Syd og Skt. Jørgens Sø Nord skæres der ikke grøde i modsætning til i Peblinge Sø, Sortedams Sø Syd og Sortedams Sø Nord, hvor der har været foretaget grødeskæring i mere end 10 år bla. for at fjerne fosfor fra de tre søer. Grøden skæres ikke i Sankt Jørgens Søerne, dels på grund af søernes bredvegetation, der er mere naturlig end i de øvrige søer, dels på grund af søernes store dybde (se bilag C), hvilket gør, at grødeskæring ikke vil have væsentlig effekt (skæret på grødeskæringsbåden når ikke dybt nok ned til at fjerne væsentlige mængder grøde).

I den seneste undersøgelse af plantesamfundet i Sankt Jørgens Sø Nord i 2023 (MST, Miljøportalen.dk) var der en samlet dækningsgrad på 36,3 %. Der var dominans af smalbladet vandpest, men 15,2 % dækning med brodbladet vandaks.

Tilstanden for anden akvatisk flora, fisk og bunddyr er i MiljøGIS angivet som ukendt.

Påvirkningen af søen i selve anlægsfasen sker alene ved den mindre vandstandssænkning. Ændringen sker i den øverste del af vandsøjlen, og vurderes at være uden væsentlig betydning for organismerne i søen.

Efter projektets gennemførelse vil selve søkanten i vandoverfladen rage ca. 20 cm længere ud i søen og ca. 60 cm ned i dybden, hvilket kan give en øget skyggeeffekt for søens planter. Det reducerede areal er ca. 0,05 % af søens samlede areal, og effekten vurderes derfor ikke at have nogen væsentlig betydning for naturen i søen.

Forhold til anden lovgivning

Naturbeskyttelsesloven

Sankt Jørgens Sø Nord er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 (naturtypen "Sø"), og der må således ikke foretages ændring i tilstanden af søen.

Teknik & Miljøforvaltningen, Bygge-, Parkerings og Miljømyndighed har med afgørelse af 22. august 2024 meddelt dispensation til gennemførelse af renovering af søkanten i Sankt Jørgens Sø Nord.

Der er ingen beskyttede arealer efter Naturbeskyttelseslovens § 3 på og ved søens bredder.

Habitatbekendtgørelsen - Natura 2000

I følge habitatbekendtgørelsen skal kommunen sikre, at der ikke sker negative påvirkninger af udpegede arter og naturtyper i Natura 2000-områder.

Projektområdet ligger ikke i et Natura 2000-område og indeholder ikke habitatnatur.

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 141 "Brobæk Mose og Gentoft Sø" som ligger ca. 7 km (i fugleflugtslinje) nord for projektområdet. Projektområdet har ingen hydraulisk eller anden forbindelse til natura 2000-området.

Projektområdet ligger ca. 9 km (i fugleflugtslinje) fra natura 2000-område nr. 142 Saltholm og omliggende hav. Projektområdet afvander indirekte til natura 2000-området via det københavnske ferskvandssystem, Københavns Havn og Øresund. På udpegningsgrundlaget er bl.a. rev (1170), gråsåel (1364), marsvin (1351) og Spættet sæl (1365).

Projektområdet ligger ca. 4 km (i fugleflugtslinje) fra natura 2000-område nr. 143 "Vestamager og havet syd for". Projektområdet afvander indirekte til natura 2000-området via det københavnske ferskvandssystem, Københavns Havn og Øresund. På udpegningsgrundlaget er bl.a. sandbanke (1110), lagune (1150), bugt (1160) og skæv vindelsnegl (1014).

Grundet projektets karakter og afstandene til de nærmeste Natura 2000-områder vurderes det, at projektet hverken i sig selv eller i

forbindelse med andre projekter vil påvirke arter eller naturtyper på Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag.

Habitatbekendtgørelsen - bilag IV

Ifølge habitatbekendtgørelsen skal kommunen sikre, at der ikke sker forringelse af yngle- og rasteområder for en række strengt beskyttede arter opført på habitatdirektivets bilag IV (bilag IV-arter).

Der er ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter i søerne, og søen vurderes ikke at være et egnet habitat for nogle af de arter, der står på habitatdirektivets bilag IV, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ingen af de bilag-IV arter, som potentielt kan forekomme i området vil kunne påvirkes negativt ved projektet.

Med venlig hilsen
Kenn Knudsen
Miljøsagsbehandler, biolog

Bilag

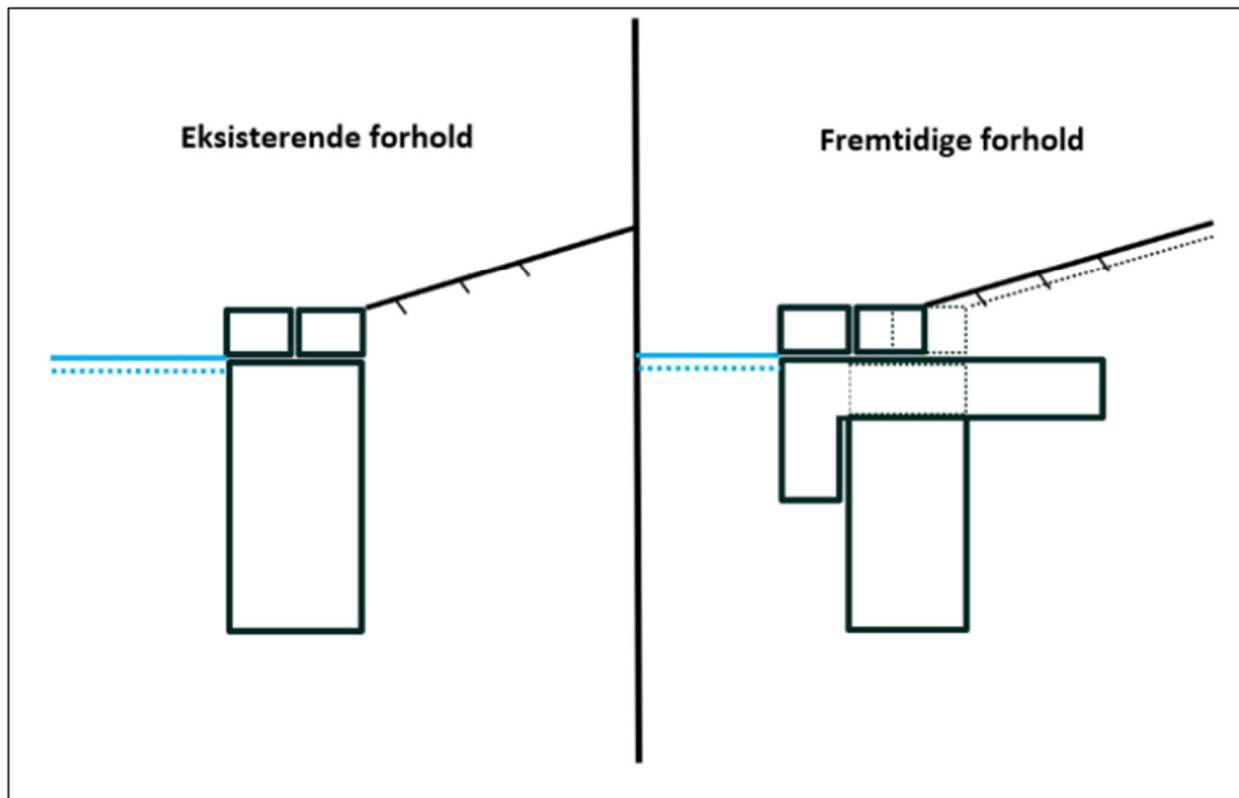
Bilag A: Tværsnit af den aktuelle og den nye søkant
Bilag B: Oversigt over arbejdsområde på land
Bilag C-1: Dybdekort for Sankt Jørgens Sø Nord
Bilag C-2: Dybdekort for Sankt Jørgens Sø Syd
Bilag D: Forhold til anden lovgivning

Kopi til

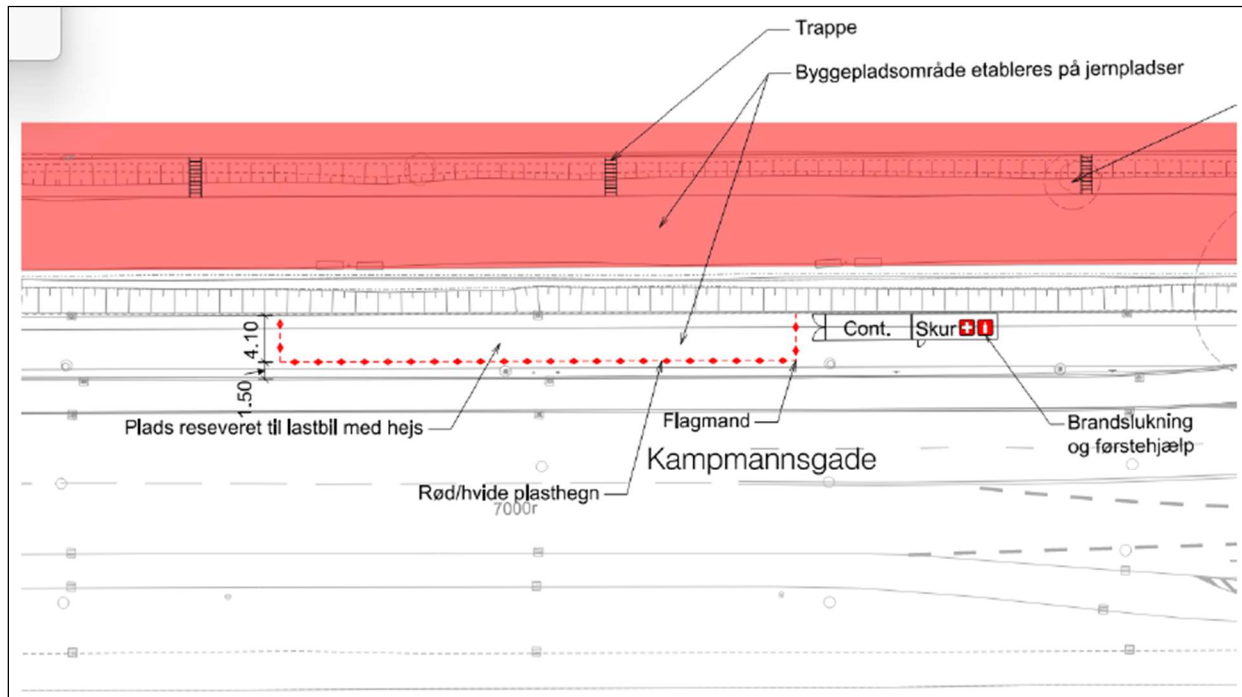
Kopi af afgørelsen er sendt til følgende modtagere:

- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, København, koebenhavn@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Fredningsnævnet for København, kobenhavn@fredningsnaevn.dk
- Friluftsrådet, koebenhavn@friluftstraadet.dk
- Københavns Kommune, Parker, Kirkegårde og Renhold, parkforvalter Peter Nordskov, pehans@kk.dk

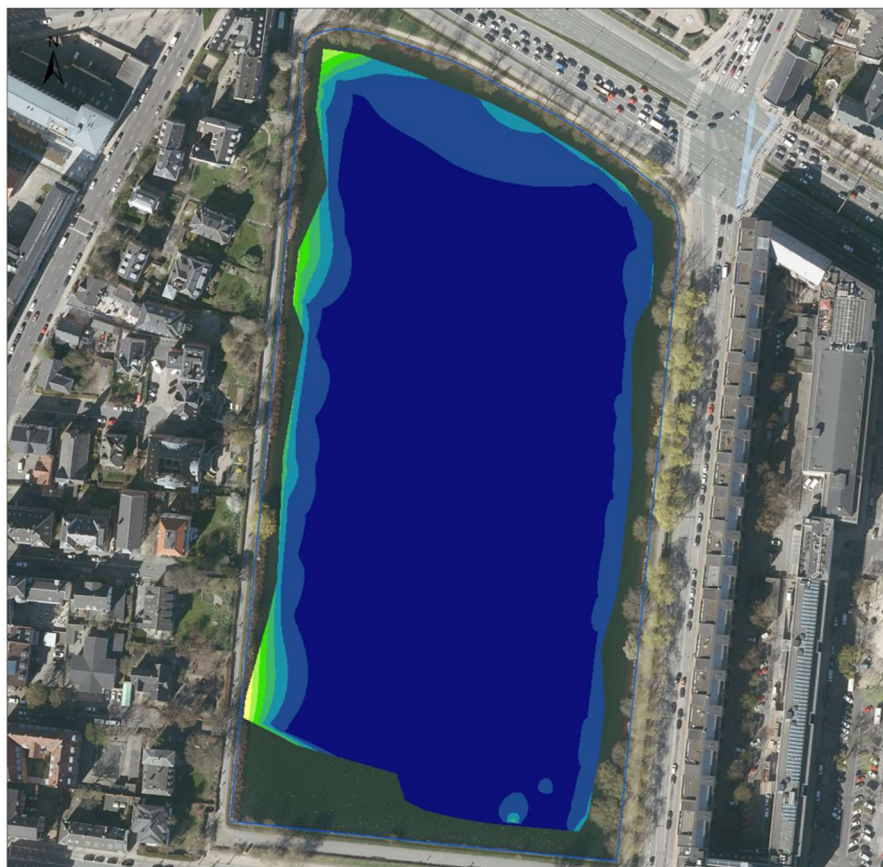
Bilag A: Opbygning af søkant før og efter reovering

Bilag B: Oversigt over arbejdsområde på land

Bilag C-1: Dybdekort for Sankt Jørgens Sø Nord

Projekt:
3621900138 Københavns Kommune
Regulativrevision

Bilag 3.4
Vanddybder i forhold til kote 5,8 m DVR90

☐ Søpolygon fra Geodanmark

Skt. Jørgens Sø Nord

Dybde (m)

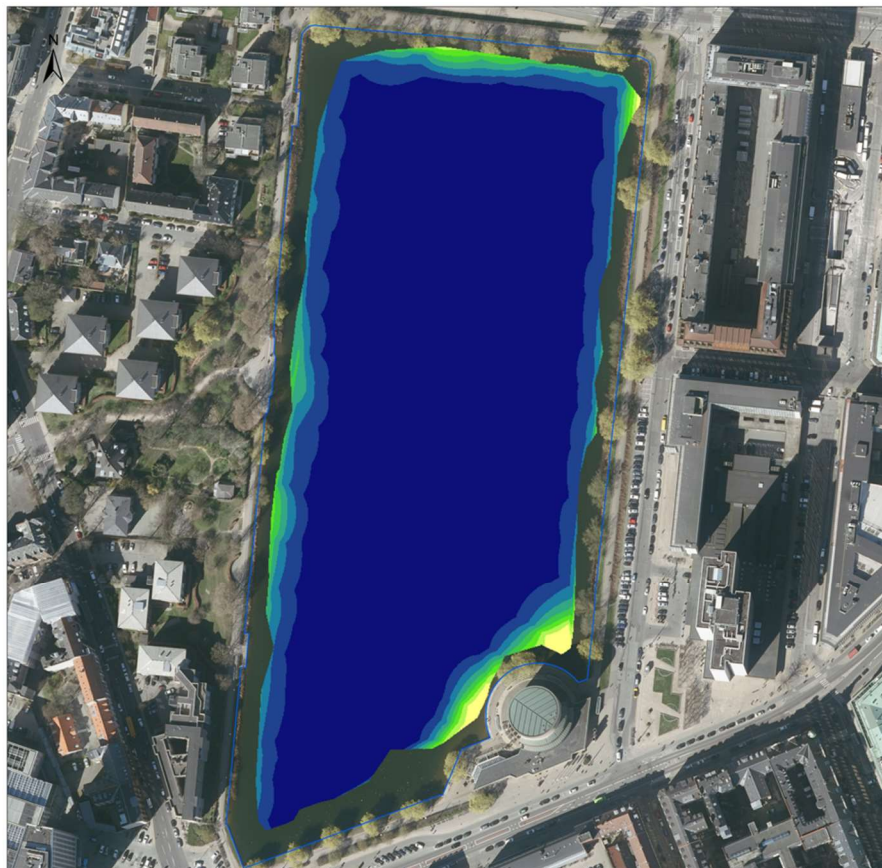
- 0,95 - 1,5
- 1,5 - 2
- 2 - 2,5
- 2,5 - 3
- 3 - 3,5
- 3,5 - 4
- 4 - 4,5

ORBICON | wsp

Baggrundkort Ortofoto 2019	Koordinatsystem: ETRS1989, UTM32N
Dato: 24-09-2020	Udarbejdet: CEHA

0 55 110 Meters

Bilag C-2: Dybdekort for Sankt Jørgens Sø Syd

Projekt:

3621900138 Københavns Kommune
Regulativrevision

Bilag 3.5

Vanddybder i forhold til kote 5,8 m DVR90

 Søpolygon fra Geodanmark

Skt. Jørgens Sø Syd

Dybde (m)

 1 - 1,5

 1,5 - 2

 2 - 2,5

 2,5 - 3

 3 - 3,5

 3,5 - 4

 4 - 4,5

 4,5 - 5,1

Baggrundkort

Ortofoto 2019

Koordinatsystem:

ETRS1989, UTM32N

Dato:

24-09-2020

Udarbejdet:

CEHA

0

62,5

125 Meters

Bilag D: Forhold til anden lovgivning

Miljøvurderingsloven

Teknik & Miljøforvaltningen, Bygge-, Parkerings og Miljømyndighed den 5. december 2024 truffet afgørelse om, at projektet ikke er VVM-pligtigt

Fredning

De Indre Søer, herunder Sortedams Sø Nord, er omfattet af fredningen "Deklaration vedrørende søerne af 3. marts 1966". Fredningen indeholder forbud mod en række forskellige indgreb i området. Fredningsnævnet har den 14. august 2024 meddelt dispensation fra fredningen til udførelse af projektet.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Sankt Jørgens Sø Nord er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 (naturtypen "Sø"), og der må således ikke foretages ændring i tilstanden af søen. Teknik & Miljøforvaltningen, Bygge-, Parkerings og Miljømyndighed har med afgørelse af 22. august 2024 meddelt dispensation til gennemførelse af renovering af søkanten i Sankt Jørgens Sø Nord.

Der er ingen beskyttede arealer efter Naturbeskyttelseslovens § 3 på og ved søens bredder.

Naturbeskyttelseslovens § 16 (Sø- og Å-Beskyttelseslinjer)

Teknik & Miljøforvaltningen, Bygge-, Parkerings og Miljømyndighed har med afgørelse af 3. juni 2024 meddelt dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 16.